alleen samen krijgen we corona onder controle

VNG ledennieuwsbrief Coronacrisis

Aan de leden

Datum
11 juni 2021
Kenmerk
COS/U202100513
Lbr. 21/051
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Nieuwsledenbrief coronacrisis nr 32

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In deze nieuwsledenbrief coronacrisis aandacht voor herstelplannen van gemeenten, coronacompensatie, de culturele sector en wetgeving.

Omgaan met onvoorspelbaarheid in post Covid-19 herstelplannen en perspectiefnota's

Nu de versoepelingen elkaar in rap tempo opvolgen, zijn gemeenten druk om de sociale en economische schade te inventariseren. Meer dan een jaar op-en-af in lockdown laat zijn sporen na, zowel financieel als maatschappelijk. Ook heeft de afgelopen periode deuren geopend, bestaande ontwikkelingen versneld of juist afgeremd.
Veel gemeenten zijn de afgelopen maanden, toen het coronavirus nog volop ons leven bepaalde, al gestart met nadenken over hoe de fase na de coronamaatregelen eruit kan zien. De gemeentelijke herstelplannen laten een grote diversiteit zien op inhoud, proces en aanpak. Was de corona-aanpak al een grote zoektocht, in de fase erna blijven we te maken houden met onvoorspelbaarheid.

Essay: Omgaan met onvoorspelbaarheid

De VNG heeft het NSOB gevraagd te reflecteren op een aantal al opgestelde plannen. En op 20 april hebben de VNG en NSOB een werksessie hierover gehouden met bestuurders en wetenschappers vanuit diverse werkvelden. Dit heeft geresulteerd in het essay: **Omgaan met onvoorspelbaarheid**, *een bestuurskundige reflectie op gemeentelijke post-COVID-19 herstelplannen*
De rapporten uitgebracht door de Taskforce economisch herstel en de Commissie Sociale Impact COVID-19 sluiten vanuit hun invalshoek hierop aan. De VNG biedt gemeenten naast het essay en deze rapporten, diverse producten aan die behulpzaam kunnen zijn bij het nadenken over en het opstellen van herstelplannen en perspectiefnota's voor de komende periode. Deze producten treft

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

u vanaf dinsdag 15 juni aan op onze website. Deze pagina wordt steeds verder aangevuld. Heeft u al plannen of aanpakken die u wilt en kunt delen? Mail deze dan naar Gerard.Ekelmans@vng.nl

Forum Herstelplannen

Ook kunt u met andere gemeenten ervaringen en dilemma's delen op het besloten Forum Herstelplannen. Dit forum is ook het platform om in kaart te brengen welke gemeenten al werken aan of plannen hebben voor het opstellen van lokale herstelplannen. Dit kan al in een vergevorderd stadium zijn of pas bij eerste brainstormsessie. Stuur een e-mail aan gerard.ekelmans@vng.nl en vermeld daarbij aan wat voor plannen uw gemeente werkt, wat de stand van zaken is en hoe de planvorming ongeveer te werk gaat.

VNG Dialoog

Op 17 juni is de VNG Dialoog waarin wordt besproken hoe herstelagenda's door gemeenten ingezet kunnen worden om de herstelfase van corona vorm te geven. Voor dit lunchwebinar kunt u zich aanmelden: https://vng.nl/agenda/lunchwebinar-vng-dialoog-in-coronatijd-omgaan-met-onvoorspelbaarheid-in-gemeentelijke-herstelplannen

FINANCIËN

Coronacompensatie in de meicirculaire

In de meicirculaire wordt aangegeven dat en op welke wijze de afspraak voor reële compensatie van inkomstenderving over geheel 2021 doorgetrokken wordt. Daarnaast wordt duidelijk welke compensatiemiddelen er voor cultuur ter beschikking zijn (zie hierna). Het proces van afrekenen inkomstenderving 2020 wordt verduidelijkt en daarnaast is er een eerste raming van meerkosten 2021 Wmo en Jeugdwet van € 141 miljoen. De al gemaakte specifieke afspraken worden opgesomd en de bijlage bevat een rekenblad waarmee gemeenten kunnen nagaan wat een en ander op lokaal niveau betekent. Zie met name paragraaf 1.3 en bijlage 17 van de meicirculaire.
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2021/05/31/meicirculaire-gemeentefonds-2021

Budgetten leefstijlinterventies in juni beschikbaar via SPUK

In het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl is aangekondigd dat in juni € 23 miljoen aan gemeenten beschikbaar wordt gesteld ter bevordering van een gezonde leefstijl.
Dit budget is bedoeld voor versterking van de uitvoering van afspraken in de lokale preventieakkoorden, alsook voor extra ondersteuning aan gemeenten om (erkende) leefstijlinterventies in te zetten.

Het ministerie van VWS heeft nu bepaald dat deze middelen via het SPUK Sportakkoord beschikbaar komen. Met het oog op het terugdringen van administratieve lasten voor gemeenten verleent de minister de specifieke uitkering voor 'gezonde leefstijlinterventies' en een 'impuls voor bewegen' niet op aanvraag, maar ambtshalve. De bestaande handreiking voor gemeenten bij dit steunpakket wordt hierop nog aangepast.

Meer informatie

- https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?did=2021D06725&id=2021Z03079
- Staatscourant 2021, 26470 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)
- https://vng.nl/nieuws/steunpakket-ter-verbetering-welzijn-en-leefstijl

Vierde steunpakket culturele en creatieve sector

Het kabinet heeft besloten de steunpakketten voor de culturele en creatieve sector te verlengen. In totaal gaat het om € 147,25 miljoen voor het derde kwartaal. € 45 miljoen is voor instellingen in de basisinfrastructuur, instellingen die subsidie ontvangen via de Erfgoedwet en instellingen met een meerjarige subsidie van de rijkscultuurfondsen. € 25 miljoen is voor verlenging van de directe steun aan makers. De termijn voor de opengestelde monumentenlening van het Nationaal Restauratiefonds wordt verlengd. Het gaat om een bedrag van € 25,75 miljoen. In de brief aan de Tweede Kamer van 7 juni de precieze uitwerking van het hele pakket.

Ondersteuning beschikbaar voor lokale cultuur, buurt en dorpshuizen

De eerder gereserveerde € 60 miljoen voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen is inmiddels beschikbaar. Dit bedrag is nog bedoeld voor de eerste helft van 2021. Daarnaast is voor de regionale en lokale cultuur een bedrag van € 51,5 miljoen gereserveerd door het ministerie van BZK bedoeld voor het derde kwartaal voor gemeenten en provincies. Deze bedragen zijn terug te vinden in de meicirculaire.

In het onlangs gepubliceerde rapport van de Boekmanstichting *Ongelijk getroffen ongelijk gesteund* staat onder meer dat coronasteun werkt. In dit rapport zijn de effecten van de steunmaatregelen van 2020 onderzocht. Wel is er een groot verschil tussen de meerjarig gesubsidieerde en de overige organisaties. De culturele organisaties die het meest afhankelijk zijn van publieksinkomsten, worden bovenmatig hard geraakt. Zo zagen de poppodia en de vrije producenten zo'n 95% van hun eigen inkomsten verdwijnen. De coronasteun compenseerde dit niet voldoende. Andere grote verliezers zijn de zelfstandigen: gemiddeld is er 55% op hen bezuinigd.

De VNG liet eerder de gids Corona, cultuur en gemeente maken. Hierin staan tips, handvatten en voorbeelden hoe gemeenten de corona compensatie voor de lokale culturele sector kunnen inzetten.

VNG inbreng Kamerdebat cultuur en corona

Op 14 juni debatteert de Kamercommissie Onderwijs Cultuur en Wetenschap met de minister over cultuur en corona. De VNG heeft bij de commissieleden het volgende onder de aandacht gebracht:

- De steunmaatregelen die via gemeenten zijn verstrekt, hebben op hoofdlijnen effect gehad omdat er sprake is van continuering van de lokale culturele infrastructuur. Wel zijn delen van de sector onevenredig geschaad (zie bovengenoemd rapport van de Boekmanstichting). Besteed daar op nationaal niveau aandacht aan en creëer lokaal de ruimte om dit op te pakken.
- Naar het oordeel van de VNG zijn de besluiten om sectoren open te stellen op grond van het openingsplan soms wonderlijk en niet altijd in het belang van de cultuursector. Wij bepleiten hierin aandacht te hebben voor de culturele sector.
- Naar aanleiding van de bespreking van het advies 'Onderweg naar Morgen' van de Raad voor Cultuur willen we samen met Taskforce Stedelijke Cultuurregio dat bij de evaluatie van de inrichting niet alleen de cultuurregio's zelf, maar naar het hele land gekeken wordt.

WETGEVING

Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen

Op 1 juni 2021 is de Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen in werking getreden. Deze wet biedt de grondslag om coronatoegangsbewijzen in te zetten bij het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus bij het heropenen of geopend houden van de samenleving.

Het gaat dan om de verplichting om over testbewijzen, vaccinatiebewijzen en herstelbewijzen (samen een coronatoegangsbewijs) te beschikken om toegang te kunnen krijgen tot specifieke plaatsen of deel te kunnen nemen aan specifieke aangewezen activiteiten (zoals evenementen). De wet biedt daarbij de basis. De concrete uitwerking vindt plaats bij ministeriële regeling.

Daarbij heeft de burgemeester de volgende taken:

- Toezicht houden op naleving door ondernemer/verantwoordelijke bij toepassen coronatoegangsbewijzen
- Handhaven bij overtreding door ondernemer/ verantwoordelijke bij toepassen coronatoegangsbewijzen
- Ontheffing verlenen

Meer informatie: https://vng.nl/artikelen/tijdelijke-wet-coronatoegangsbewijzen

Verlenging Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming

De Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming met een looptijd tot 1 juli 2021 wordt wederom met 2 maanden verlengd tot ten minste 1 september 2021. De minister geeft aan de Eerste en Tweede Kamer aan dat de ontwikkelingen ten aanzien van hot coronavirus voldoende aanleiding geeft om de wet opnieuw te verlengen.

Verlenging Tozo

Met het versoepelen van de beperkende coronamaatregelen verwacht het kabinet dat veel zelfstandig ondernemers weer aan de slag kunnen. Echter, er zullen ook ondernemers zijn die meer tijd en ondersteuning nodig hebben om weer op eigen benen te kunnen staan. Het kabinet heeft daarom besloten om de periode waarover bijstand op grond van de Tozo kan worden aangevraagd te verlengen tot 1 oktober 2021. Tozo 4-uitkeringen kunnen nog worden toegekend tot uiterlijk 1 juli 2021.

Vanaf 1 juli tot 1 oktober 2021 zal Tozo 5 gelden. De voorwaarden voor het recht op uitkering wijzigen niet. Maar met Tozo 5 wordt meer dan voorheen de nadruk gelegd op het activerende karakter van de Tozo. Ook wordt de verplichting tot terugbetaling van de eerder verstrekte en nog te verstrekken leningen voor bedrijfskapitaal versoepeld.
Meer informatie: https://vng.nl/artikelen/toolkit-tozo

VNG Dialoog in coronatijd

Komende weken staat er iedere donderdag een VNG Dialoog in coronatijd gepland. In de dialogen worden actuele thema's besproken die relevant zijn voor bestuurders en ambtenaren. Er is ruimte voor interactie en het delen van voorbeelden. Komende weken staan deze vooral in het teken van de impact van corona op het sociaal domein. Maar ook zijn er dialogen over gemeentelijke herstelplannen en de steunpakketten in het onderwijs. Hieronder staat een overzicht, meer informatie en het aanmeldformulier zijn hier te vinden.

- Werk, inkomen en bestaanszekerheid
  (donderdag 17 juni, 10.00 uur tot 11.00 uur, MS Teams)
- Omgaan met onvoorspelbaarheid in gemeentelijke herstelplannen
  (donderdag 17 juni, 12.00 uur tot 13.30 uur, MS Teams)
- Steunpakketten Onderwijs en Jeugd
  (donderdag 24 juni, 10.00 uur tot 11.00 uur, MS Teams)
- Veerkracht versterken in onzekerheid
  (donderdag 1 juli, 10.00 uur tot 11.00 uur, MS Teams)
- Nieuwe kansen voor kansengelijkheid
  (donderdag 8 juli, 10.00 uur tot 11.00 uur, Teams)

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten



L.K. Geluk
Algemeen directeur